

۲۰۱۴/۰۷/۱۱

پوهنمل حاجی محمد نوزادی

راشئ د ډاکتر عبدالله د خبرو منطوق و ارزوو

کله چی می د همدی جون میاشتی په اتمه نیټه د لویی جرگی په خیمه کی د ځوانو گډونوالو گډوډی ولیده، خپله ځوانی می را یاده سوه چی څنگه د احساساتو په لومه کی بنده وه . له بده مرغه دا هغه څه چی ځوانان ور باندی یوازی په پاخه سن کی پوهیدلای شی. د دی خبری مانا داده چی بدبختانه هر ځوان تر لویه بریده مجبور دی د دغو احساساتو بنکار شی. همدغه ځوان نسل دی چی تر ټولو سپیڅلی، تر ټولو زیات زیان منونکی او تل د ځان غوښتونکو سیاستوالو قربانی شویدی. دا لری له پیریو را پدیخوا روانه ده او لای بی پای نه لیدل کیږی.

دا منم چی په هیڅ مسابقه کی بایلل د چا نه خوښیږی. زما ښه را یاد دی د ډاکتر نجیب الله د واکمنی پر مهال په صدارت کی د خاد په نظارتخانه کی د سیاسی بندی په توگه کوټه قلفه وم. شرایط ډیر تنگ وه، فزیکي او روحی فشارونه زیات وه. هلته یوه لوبه وه چی ښایی د زندانیانو موندنه به وی ځکه چی پخوا می نه لیدلی او نه هم اړویدلی وه. دا لوبه «د څلو بازی» یانی د خاشو بازی نومول سوی وه. دا نوم پدی خاطر ورباندی ایښودل سوی وو چی د اورلگیت په خاشو سره بازی کیږی. مور به په ترلی تنگه کوټه کی د دی لوبی مسابقی سره کولی او په گټلو یی ډیر خوشالیدلو. کله کله به چی چا درغلی وکړه، خبره به تر جنگ او لاس وگریوان پوری هم رسیده. یوه ورځ که زه نه وای، ښایی یوه ډگروال او یوه جکتورن یو بل سره خور کړی وای. د دوی دی کور ودان وی چی ماته یی په درنه سترگه کتل او ما چی به هر یوه مخ وراوه، هغه به سمدستی ارام سو. ما د ډوډی څخه د شطرنج دانی جوړی کړی وی او بازی مو ور باندی کول. یوه ورځ نږدی وو چی زه پخپله هم سره له دی چی نور می له شخړو څخه را گرځول، د یوه نفر سره لاس او گریوان شوی وای.

د دی یادونی نه می موخه داده چی بایلل د هیچا نه خوښیږی، هر یو غواری که حق وی یا ناحق باید کتونکی وگڼل سی. په همدی خاطر په نوموړی خیمه کی له قهره د ډاکتر صاحب عبدالله سور اوشین شوی مخ او سوی چیغی راته د درک وړ دی. خو دا زندان ندی. که هر څو دغه محترم د روحی فشاره په امان ندی خو لږ تر لږه د فزیکي فشار نه خو خلاص دی. دی ډیر وخت د هیواد د خارجی چارو مشر پاته شوی او د ده نه دا توقع وه چی باید د حالاتو غوښتنی یی درک کړی وای او د دیپلوماسی سره ښه بلد سوی وای. هری خبری یی باید د یوه غره وزن درلودلای او یو کتاب پندونه. راشئ د ده څو خبری د لویی جرگی له خیمی نه را واخلو او وگورو چی تر کومی کچی د اړینو منطوقو سره سر خوری.

۱. - دده وویل چی دلته په ټاکنو کی مثلثی تغلب شوی چی کرزی، د ټاکنو کمیسیون او د اشرف غنی تیم د دی مثلث ځندی جوړوی. راشئ د دی حدس منطوقو ته پام وړوو:

الف - د اشرف غنی تیم په ټول دولت کی هیڅوک نلری چی د ده په خاطر ځان د جنجالونو سره مخامخ کړی. د دولت په هره سطح او هره برخه کی تر ارگه پوری د ډاکتر صاحب عبدالله پلویان ناست دی چی گټی یی د ده د گټو سره ټینگی ترلی او د ده پخاطر هر ډول جنجالونه پر غاړه اخیستلای شی.

۲. - د فساد نه په ډکه اداره کی یو چارواکی ځان د هغه نوماند پخاطر د جنجال سره مخامخ کوی چی د هغه د گټلو امکانات ورته ډیر ښکاری. په لومړی راوند کی ډاکتر عبدالله تر خپل سیال ډیر وړاندی وو او په همدی خاطر یی په دویم راوند کی هم د گټلو احتمال زیات ښکاریدی. بیانو د ټاکنو کمیسیون ته که د فساد زیږنده وی، پکار وه چی د ده سره جوړ راغلی وای، نه د ډاکتر احمدزی سره.

۱. - اولسمشر کرزی چی اداره یی په ژور فساد تورنه ده دا ټول کلونه د ډاکتر عبدالله د پلویانو سره د ائتلاف صادق غری پاته شوی دی. د ده وروونه خو د عبدالله د پلویانو سره یو ځای د کابل بانک په چور او نورو جرمونو کی په فساد تورن دی او د دوی گټی یوازی د عبدالله په واکمنی سره خوندی پاته کیدلای شی نه د اشرف غنی چی مخکی له مخکی یی د نوموړو مجرمینو سره و حساب کولو ته ملا ترلی ده. ښه بیلگه یی داده چی کرزی په لومړی پړاو کی خپل وروړ مجبور کړل څو د زلمی رسول په گټه له خپلی نوماندی څخه تیر سی او په دویم پړاو کی یی بیا زلمی رسول و هڅاوه چی د عبدالله سره یو ځای شی. پدی توگه

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په څیر و لولی

ګویا ده د خپلی کورنی ټول پلویان د ډاکټر عبدالله پر څنګ و درول. د همدغو لوړو لاملونو له کبله د نوموړي مثلث جوړیدل هیڅ ډول منطقي بنسټ نلري او احتمال یې صفر ته تقرب کوي.

اوس دا سوال را پیدا کيږي چی د لومړي راوند د پایلو له مخی د بناغلی عبدالله د گټلو امکانات ډیر بنکاریده. بیا نو ولی خبره سرچیه را ووته؟ دا هم خپل لاملونه لری:

- ۱ - د اولس غوښتنی هم باید په بشپړه توګه له یاده و نه باسو .
- ۲ - ډاکټر عبدالله د دویم پړاو د پیل نه څو ورځی وړاندی دا چی دی په خپلو گټلو باندی بیخی باوری بنکاریده، ځان یی د اسلامی جمعیت گوند کاندید معرفی کړ. پدی خبره ډیرو خلگو مخ ورڅخه واراوه ځکه چی د دی تنظیم نادوی او ظلمونه یی په اویایمو کلونو کی لا تر اوسه له یاده ندی وتلی.
- ۳ - یو شمیر پخپله د عبدالله پلویانو هم ښایی پدی خاطر مخ ورڅخه اړولی وی چی یو څو تنو د اول راوند مات شوو کسانو په دویم پړاو کی د عبدالله ملاتړ اعلان کړ. دبی خوا د دغو کسانو طرفداران بیا و عبدالله ته په اوښتو سره ور څخه خفه شوه او خپلی رایې یی اشرف غنی ته ورکړی.
- ۴ - د عبدالله په طرفدارو سیمو کی هم یو زیات شمیر کسان د ضیاء مسعود په پلوی د اشرف غنی خواته را واوښتل او د عبدالله ملا یی ور ماته کړه.

دا ټول هغه لاملونه دی چی په دویم پړاو کی یی په غیر منتظره ډول ډاکټر اشرف غنی پر پښو و دراوه او د ده د سیال په وړاندی یی د ده ملا و تړل. اوس به بیرته راوگرځو د لویې جرګی خیمی ته.

دویم - د لویې جرګی په خیمه ډاکټر صاحب عبدالله کله چی احساساتو یی واگی پلاس کی نیولی وی، په قهر او غضب سره په ډاګه وویل «چی مور ببله شکه د ټاکنو گټونکی یو، خلگو را نه و غوښتل چی خپل حکومت اعلان کړم، زه د هغو غوښتنه شاته نسیم غورځولای او دادی له همدی خیمی نه چی تل ستړی فیصلی ور پکښی شویدی، خپله واکمنی اعلانوم. ارګ خویوازی یو څو دیواله دی، هغه می پکار ندی او اړتیا نه ورته لرم ځکه چی مور له پخوانه خپل تشکیلات لرو. په پای کی یی یو دم په لهجه کی مثبت بدلون راغی، نرم شو او ویی ویل چی د اوس د پاره ماته یو څو ورځی وخت راکړی چی فکر وکړم او وروسته به خپل حکومت اعلان کړم.»

راشئ چی د نوموړی ډاکټر صاحب دا خبری هم د منطقو له مخی تفسیر کړو:

۱ - دا چی وایی گټونکی زه یم، د دی خبری مانا داده چی یوازی هغه کمیسیون او هغه پروسیجر ورته د منلو وړ دی چی د ده بریالیتوب اعلان او دی واک ته ورسوی. کله نو ټول اړوند بنسټونه غیرقانونی او د منلو وړ ندی، . . . یی نه منی!

۲ - دا چی وایی ارګ خو یوازی یو څو دیواله دی او دی اړتیا نه ورته لری، د دی خبری مانا داده چی د تیری شپي په مخصوصه غونډه کی بناغلی بسم الله خان محمدی د ارګ په نیولو کی خپله نظامی کمزوری ورته بنودلی ده چی دا توان ورسره نسته څو په نظامی زور سره هغه د ارګ مانی ته بوزی او په نوموړی مثلث کی د کرزی څنډه ورماته کړی.

۳ - دا چی وایی مور خپل تشکیلات او هر څه لرو، د دی خبری مانا داده چی که په مزارشرف کی عظامحمد نور هم ناتوان راووت، نو بیا به د اویایمو کلونو پشان د استاد ربانی تشکیلات په کار اچوی د خواجه بهاولدین او کولاب تر منځ به سرگردانه چوکی و کاروی.

۴ - دا چی وروسته یی خبری نرمی سوی او وی ویل چی ماته یو څو ورځی وخت راکړی څو فکر وکړم او وروسته خپل حکومت اعلان کړم، د دی مانا داده چی خپل او د خپلو انډیوالانو شخصی جوړ کړی قصرونه او اسمان تورونکی لوړ منزله بلډینګونو ته یی پام شو، منطقو یی پر احساساتو غلبه ومونده، پدی پوه سوه چی اویایم کلونه نور تیر دی او د خواجه غار د غرونو غارونه د گوزاری او استراحت ځای ندی. ښایی د بارک اوباما د تیری شپي د تلفونی نصیحت په مانا هم پوه شوی وی چی هر شکایت باید د قانونی لارو ترسره شی، تاوتریخوالی او موازی حکومت حقوقی بنسټ نلری، هر ډول شخړی د مخالفو وسلوالو په گټه دی، زموږ د تیرو کلونو لاسته راوړنی باید څوک په خرو اوبو کی لاهو نکړی، کله نو . . . . .

پای

۲۰۱۴ / ۷ / ۹

د پایو شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی